

POPORULUI

№ 37 (1697)

ZIAR NAȚIONAL

VINERI, 7 NOIEMBRIE 2025

Salariul minim în sectorul real – preocuparea de bază a CNSM și CNPM >> p.2

PUBLICAȚIE PERIODICĂ A CONFEDERAȚIEI NAȚIONALE A SINDICATELOR DIN MOLDOVA

Fabrica de confecții „Ionel” reprezintă o mică Europă >> p.4

Școala Sindicală din Moldova, o academie pentru actualii și viitorii lideri sindicali

”De ce dreptul muncii îl studiază doar juriștii sau contabilii? Școala Sindicală acoperă această lacună”

Daniela MORARI

Încă 29 de lideri și activiști sindicali, care reprezintă 17 federații sindicale de ramură, și-au îmbogățit cunoștințele și și-au îmbunătățit abilitățile privind dialogul social. După ore teoretice și practice, lucru în grup, discuții interactive și evaluarea proiectelor, cei 19 învățăcei și-au ridicat certificatele de absolvire a Școlii Sindicale din Moldova, ediția a XI-a, la 24 octombrie.

Evenimentul a avut loc la Institutul Muncii. Printre temele principale s-au numărat bolile (unele, incurabile) de care suferă unii angajați, în special, femeile.

Vor să prevină cancerul la sân

În anul trecut, în Republica Moldova au fost înregistrate peste 1200 de cazuri noi de cancer mamar. Tumorile maligne la sân reprezintă aproximativ 16% din totalul cazurilor oncologice raportate anual. Sănă-

tatea angajatelor este o prioritate pentru comitetul sindical de la ÎS „Poșta Moldovei”, de aceea, Aurelia Ababii, membră de sindicat de la unitate, a venit la Școala Sindicală cu un proiect în acest sens.

„La Întreprinderea de Stat „Poșta Moldovei” activează peste patru mii de salariați, iar majoritatea sunt femei. Am ales tema „Prevenția salvează vieți”, pentru că ne dorim ca femeile să ducă un mod de viață sănătos. Am avut un seminar, la care un medic mamolog le-a explicat salariaților noastre

cât de des trebuie să consulte un astfel de specialist și ce investigații sunt necesare. Distribuim pliante în care atenționăm nu doar angajatele de la „Poșta Moldovei”, dar și de la alte unități.

„Nu amâna un control care îți poate salva viața! Mergi la medicul mamolog acum! Fiecare femeie merită grijă și siguranță. Un control la mamolog este necesar cu atât mai mult, cu cât după vârsta de 40 de ani ai dureri persistente sau modificări ale sânilor”, a detaliat Aurelia Ababii. >> p.3

ABONAREA 2025

DRAGI CITITORI!

Puteți perfectă abonamentul la orice oficiu poștal.

Abonarea online: www.services.posta.md/abonarea2025#/publication/36

Costul abonamentului: 3 luni - 120 lei, 1 lună - 40 lei

Parteneriat

Salariul minim în sectorul real – preocuparea de bază a CNSM și CNPMP

Pe 3 noiembrie curent, au avut loc consultări între reprezentanții Confederației Naționale a Sindicatelor din Moldova (CNSM) și ai Confederației Naționale a Patronatului din Republica Moldova (CNPMP), acestea având pe agendă reexaminarea salariului minim pentru unitățile din sectorul real al economiei naționale.

În cadrul discuțiilor, părțile au examinat propunerea de proiect a Convenției colective bipartite (nivel național) pentru modificarea Convenției colective nr. 1 din 28 noiembrie 2024.

Proiectul elaborat de sindicate prevede ca, începând cu 1 ianuarie 2026, salariul minim în sectorul real al economiei să fie stabilit în cuantum de 8050 de lei lunar. Această sumă este propusă în vederea

implementării indicatorului prevăzut de Directiva (UE) 2022/2041 privind salariile minime adecvate în Uniunea Europeană, care reprezintă 50% din salariul mediu lunar prognozat pentru anul curent în cuantum de 16100 de lei.

Președintele CNSM, Igor Zubcu, a reiterat în timpul întrevederii că salariul minim trebuie să asigure un trai decent salariatului și să acopere cel puțin minimul de existență pentru un adult și un copil, precum și să contribuie la calcularea cel puțin a unei pensii minime pentru limită de vârstă.

În cadrul evenimentului, s-a convenit că CNPMP urmează să consulte cu membrii săi propunerea în cauză, pentru a asigura un consens larg între partenerii sociali înainte de semnarea documentului final.

Totodată, la reuniunea reprezentanților partenerilor au fost discutate și alte su-

biecte de interes comun pentru angajatori și salariați, menite să consolideze dialogul social în Republica Moldova.

Prin această inițiativă, părțile își reconfirmă angajamentul comun de a promova

dialogul social constructiv și asigurarea echilibrului între interesele salariaților și ale mediului de afaceri, în scopul consolidării unui sistem salarial echitabil, previzibil și sustenabil în Republica Moldova.

Semnal de alarmă

Mulți tineri profesori din Chișinău nu și-au primit integral indemnizațiile

Pentru a atrage cât mai mulți tineri pedagogi, autoritățile au anunțat anul trecut acordarea unor indemnizații speciale. Pe lângă salariu, profesorii urmau să primească câte 200 de mii de lei, repartizați în trei tranșe. Totuși, tinerii specialiști nu au primit încă ultima parte din suma promisă.

Sergiu Marian, profesor de limba engleză la un liceu din capitală, care a respectat toate condițiile și a lucrat trei ani, spune că așteaptă încă cea de-a treia tranșă, care ar fi trebuit să-i fie plătită până la sfârșitul lunii septembrie.

„Am încercat să mergem pe o altă soluție, am elaborat o dispoziție separată pentru această sumă, pentru a da posibilitate colegilor de la finanțe să acceseze acești bani și să facem transferul către tinerii specialiști”, a afirmat Andrei Pavaloi.

Suma prevăzută din bugetul de stat pentru achitarea indemnizațiilor tinerilor profesori este de 3.353.000 de lei. Bani înșiși pot fi virati doar după ce consilierii aprobă bugetul. Deși soluția stă în mâinile consilierilor, aceștia nu reușesc să ajungă la un numitor comun, nici cu două luni înainte de sfârșitul anului.

Sindicatul sunt îngrijorate

Blocajul bugetar a stârnit îngrijorări și în rândul sindicaliștilor din domeniul educației.

Zilele trecute, Federația Sindicală a Educației și Științei a adresat o sesizare Consiliului Municipal Chișinău (CMC). Urmare a adresărilor din partea specialiștilor debutanți, FSEȘ își exprimă profunda în-

grijorare în legătură cu blocajul bugetar din cadrul CMC, care generează consecințe directe asupra cadrelor didactice tineri din instituțiile de învățământ din capitală.

„În prezent, peste 30 de tineri specialiști din domeniul educației nu își pot ridica tranșa a treia din indemnizația de susținere, prevăzută de cadrul legal, din cauza neaprobării bugetului municipal pentru anul 2025. Această întârziere nu este doar o problemă administrativă, ci o formă de desconsiderare față de efortul și angajamentul acestor tineri care au ales să contribuie la dezvoltarea educației în Chișinău. Lipsa unui buget aprobat înseamnă: blocarea plăților pentru indemnizațiile tinerilor specialiști; întârzierea proiectelor educaționale și sociale; incertitudine pentru instituțiile de învățământ privind planificarea activităților”, se menționează în textul sesizării.

FSEȘ solicită Consiliului Municipal Chișinău să trateze cu maximă responsabilitate această situație și să convoace de urgență o ședință dedicată aprobării bugetului, cu transparență și asumare publică.

„Este inadmisibil ca blocajele politice să afecteze direct angajații din învățământ. Tinerii specialiști au nevoie de stabilitate, respect și susținere reală, nu de incertitudine și amânări”, subliniază președintele FSEȘ, Ghenadie Donos. Nu doar tinerii specialiști din capitală au de suferit din cauza neînțelegerilor dintre consilierii municipali. Lipsa unui buget aprobat ar crea probleme și pentru ceilalți angajați din învățământ, spune Valentina Olaru, secretar de stat la Ministerul Educației și Cercetării.

„În ultima perioadă, Ministerul Educației și Cercetării a fost sesizat de mai multe cadre didactice și manageriale din municipiul Chișinău despre intenția Direcției generale educație, tineret și sport a primăriei Chișinău de a tarifa cadrele didactice cu supra-sarcină doar până la 31 mai, iar pentru perioada de vară de a le achita doar pentru norma de 18 ore”, a subliniat Valentina Olaru, ea afirmând că acest fapt contravine legii.

În municipiul Chișinău sunt peste 330 de instituții educaționale, în cadrul cărora activează peste 17 mii de angajați. Dintre aceștia, peste 10700 sunt cadre didactice și de conducere.

Galina MUNTEANU

Neaprobarea bugetului – motivul principal

„Pe data de 8 septembrie 2025, am depus dosarul la Direcția generală educație, tineret și sport a municipiului Chișinău și mi s-a comunicat că timp de două săptămâni, maxim o lună, va fi efectuat transferul în cont. Ulterior, mi s-a comunicat că nu a fost aprobat bugetul și să așteptăm, fiindcă ei nu pot să facă absolut nimic”, a menționat Sergiu Marian, profesor de limba engleză. După numeroase încercări de a obține un răspuns și după promisiuni neonorate, tânărul profesor a inițiat o petiție online pentru ca și alți colegi afectați să-și poată exprima nemulțumirile.

Andrei Pavaloi, șef-adjunct al Direcției generale educație, tineret și sport (DGETS), a confirmat că tinerii specialiști nu și-au primit indemnizațiile din cauza neaprobării bugetului municipal.

Reprezentanții direcției afirmă că au identificat o soluție și urmează să o implementeze, însă nu este clar când se va întâmpla acest lucru.

3 ACTIVITATEA SINDICALĂ

Trepte ale urcuşului

Şcoala Sindicală din Moldova, o academie pentru actualii şi viitorii lideri sindicali

(Continuare din p. 1)

Prezent la evenimentul de înmănare a certificatelor, Sergiu Sainciuc, vicepreşedinte al CNSM, i-a felicitat pe absolvenţi şi echipa de formatori pentru implicare, perseverenţă şi spiritul de solidaritate. Totodată, liderul sindical a exprimat recunoştinţă mentorilor, centrelor sindicale naţionale-ramurale, dar şi altor actori care au contribuit la organizarea şi buna desfăşurare a Şcolii Sindicale.

Sergiu Sainciuc a menţionat că proiectul educaţional „Şcoala Sindicală din Moldova” este important pentru formarea unei noi generaţii de lideri sindicali, pregătiţi să promoveze valorile solidarităţii şi să aprobe drepturile şi interesele salariaţilor.

Acum şapte luni, la lansarea proiectului, Elena Anton, şefa Departamentului organizare, educaţie şi informare al CNSM, le vorbea cursanţilor despre oportunităţile pe care le deschide Şcoala Sindicală pentru ei: să exploreze diferite aspecte ale sindicalismului, precum negocierile colective, drepturile lucrătorilor şi strategiile de organizare, să interacţioneze cu experţi şi profesionişti din domeniu, să schimbe idei şi experienţe cu colegii şi să dobândească instrumentele necesare pentru a deveni lideri influenţi şi implicaţi în mişcarea sindicală.

„Astăzi, cu mare bucurie şi speranţă, putem spune că toate aceste oportunităţi s-au transformat în realitate. Aţi demonstrat că perseverenţa şi curiozitatea deschid noi orizonturi şi creează oportunităţi frumoase pentru viitor. Această realizare este rezultatul muncii voastre asidue şi al angajamentului continuu. Noi, echipa proiectului, suntem mândri de fiecare dintre voi şi suntem siguri că abilităţile şi cunoştinţele acumulate vă vor sprijini în succesul profesional şi sindical. Vă încurajăm să priviţi cu optimism spre viitor şi să continuaţi să exploraţi noi oportunităţi şi provocări”, a spus Elena Anton.

La rândul său, Viorel Braga, director general al Institutului Muncii, a menţionat că Şcoala Sindicală din Moldova contribuie la dezvoltarea competenţelor liderilor sindicali, la consolidarea mişcării sindicale, la promovarea unui dialog social eficient în Republica Moldova.

Ieri - absolvent al Şcolii Sindicale, astăzi - preşedinte al unei federaţii sindicale de ramură

Mihai Condur, preşedintele Federaţiei Sindicatelor Lucrătorilor din Cultură, este absolvent al Şcolii Sindicale, ediţiile anilor 2015-2016. El a relatat că atunci venea la lecţii împreună cu soţia şi cu nişte colegi, iar formatul şcolii era diferit, în comparaţie cu cel de acum. Mihai Condur îşi aminteşte că făcea Şcoala Sindicală după orele de muncă, de două ori pe săptămână, în fiecare zi de marţi şi de vineri.

„Munca sindicală nu este una uşoară, dar împreună vom reuşi”, le-a spus

Mihai Condur celor 29 de absolvenţi ai actualii ediţii a Şcolii Sindicale.

Nadejda Andronic este vicepreşedintă a Federaţiei Sindicatelor Lucrătorilor din Cultură şi unul dintre mentorii Şcolii Sindicale. Ea a încurajat absolvenţii Şcolii Sindicale să-şi dezvolte în continuare abilităţile şi capacităţile.

„Omul cât trăieşte învaţă. Dacă vrei să recoltezi orez sau grâu, seamănă orez sau grâu. Dar dacă vrei să ai oameni înţelepţi, cu un nivel înalt de educaţie şi cu anumite competenţe, investeşti în educaţie. Cursanţii Şcolii Sindicale sunt viitorul nostru”, a adăugat Nadejda Andronic.

„Şcoala Sindicală din Moldova pune bazele formării unui sindicalist

Margareta Strestian, preşedinta Federaţiei Sindicatelor din Industria Chimică şi Resurse Energetice (FSCRE), este un alt mentor al Şcolii Sindicale.

„Mă mândresc cu voi toţi. Mă mândresc cu faptul că în Republica Moldova există proiectul sindical Şcoala Sindicală din Moldova, această academie care şi-a asumat nişte obligaţiuni – să pregătească tineri în domeniul sindical. Confederaţia Naţională a Sindicatelor din Moldova, Institutul Muncii pun accent pe pregătirea continuă şi fun-

damentală, profundă a cadrelor sindicale. Mijloacele financiare alocate în acest proiect nu sunt mici”, a ţinut să menţioneze Margareta Strestian.

Preşedinta FSCRE a îndemnat absolvenţii Şcolii Sindicale să le spună şi altor lideri sindicali şi membri de sindicat să se înscrie în proiect.

„Şcoala Sindicală pune bazele formării unui sindicalist, fie că e la etapa începătoare, ca activist sindical, fie că e la etapa în care creşte ca lider sindical”, a subliniat Margareta Strestian.

FSCRE a venit la actuala ediţie a Şcolii Sindicale cu cinci tineri, dintre care unul este lider sindical, iar patru sunt activişti sindicali.

„După absolvire, ei se vor întoarce în organizaţiile sindicale primare cu un mesaj – că sindicatele le apără drepturile nu doar pe hârtie, dar cu rezultate palpabile”, a conchis Margareta Strestian.

Şi Victor Talmaci, preşedintele Federaţiei Sindicatelor din Construcţii şi Industria Materialelor de Construcţii „SINDICONS”, a venit cu un mesaj către absolvenţii Şcolii Sindicale.

„Sunteţi o echipă deosebită. V-aţi învăţat să vă descurcaţi în diferite situaţii. E una să stai în auditoriu şi să înveţi negocierea şi e cu totul altceva să stai în faţa oponenţilor tăi şi să negociezi, să demonstrezi cu argumente. Vă urez succes şi să păstraţi echilibrul

pe care l-aţi avut aici, pe băncile Şcolii Sindicale”.

Sergiu Suruceanu, vicepreşedinte al Federaţiei Sindicatelor Lucrătorilor din Sfera Serviciilor Sociale şi Producţiei de Mărfuri „Sindindcomservice”, a venit la Şcoala Sindicală din Moldova cu trei cursanţi-sindicalişti de la Parcul Urban de Autobuze, Grădina Zoologică şi de la „Apă-Canal Leova”.

„În calitate de jurist, mereu îmi puneam întrebarea: de ce dreptul muncii îl învăţăm doar noi, jurişti sau cei care fac contabilitate, şi nu toţi cei care urmează o universitate? Pentru că, indiferent de orice, urmează să fie angajat şi cel din cultură, şi cel din agricultură, dar şi din alte domenii. Această lacună din programele universitare şi şcolare o acoperă Şcoala Sindicală din Moldova. Mai mult, cursurile trezesc acel spirit de sindicalist, ca ulterior membrii de sindicat să devină lideri de sindicat bine pregătiţi”, a subliniat Sergiu Suruceanu, fiind solicitat de ziarul „Vocea poporului”.

Pe parcursul anului curent, în cadrul a patru sesiuni de instruire, cursanţii Şcolii Sindicale au abordat, împreună cu formatorii, mai multe subiecte. E vorba de drepturile sindicale, structuri sindicale, managementul unui sindicat, motivarea apartenenţei la sindicat, liderism şi echipa sindicală, parteneriat social, comunicare instituţională, securitate şi sănătate în muncă.

Şcoala Sindicală din Moldova este un proiect sindical, organizat de CNSM, în cooperare cu Institutul Muncii, cu suportul Agenţiei Daneze pentru Dezvoltarea Sindicatelor (DTDA). Proiectul are menirea de a dezvolta abilităţile şi cunoştinţele liderilor şi membrilor de sindicat activi. Obiectivul general al Şcolii Sindicale este de a consolida organizaţiile sindicale primare, în scopul apărării şi promovării drepturilor salariaţilor care sunt membri de sindicat.

Şcoala Sindicală din Moldova este un proiect implementat din anul 2012, iniţial fiind dezvoltat cu suportul Agenţiei Austriece pentru Dezvoltare, al Federaţiei Sindicatelor din Austria (OGB), Biroului de Coordinare pentru Cooperare Tehnică din Austria, Ambasadei Austriei la Chişinău.

Aniversare

Directoarea Fabricii de confecții „lonel”: „Noi, la întreprindere, suntem o mică Europă”

Unul dintre cei mai mari producători de articole vestimentare din Republica Moldova, fabrica „lonel”, a împlinit 80 de ani de la fondare. Cu acest prilej, la întreprindere a avut loc o sărbătoare, la care au participat toți cei care au fost alături de echipa de la „lonel” și la bine, și la greu.

A fost, în primul rând, o sărbătoare a oamenilor, care au pus suflet în fiecare cusătură, în fiecare detaliu și muncesc cu suflet, zi de zi, la fabrică. Fondată în 1945, fabrica de confecții „lonel” a rezistat tuturor vremurilor și s-a păstrat drept un simbol al calității și eleganței.

O fabrică populară, privatizată de colectivul întreprinderii

Tamara Luchian, directoarea fabricii „lonel”, activează la întreprindere de mai bine de cinci decenii, între care 12 ani a purtat și „haina” de lider sindical. Din anul 2009, conduce cu o voință de fier și cu credință într-un viitor prosper al fabricii. „Fabrica „lonel” este un brand, este o tradiție, este un stil onorat, și aceasta este mândria întregului colectiv”.

Directoarea își amintește că anii 90 au fost cei mai grei din istoria fabricii. „Erau credite, dobânzi mari, însă noi în 1997 am pășit înainte cu încredere. În 1993, fabrica „lonel” a devenit societate pe acțiuni. Au fost vremuri foarte grele, iar în 1999-2001 fabrica a trecut prin procesul de privatizare. Nu ați putea numi astăzi o întreprindere care ar fi atât de populară. Fabrica „lonel” este o întreprindere populară, privatizată de colectiv”, a subliniat Tamara Luchian.

Peste 20 de mii de costume vândute lunar, doar în SUA

Pentru o imagine de calitate, s-a depus o muncă titanică. Imaginea fabricii a crescut și după ce întreprinderea a început să participe la expoziții internaționale, la Ziua Modei din Paris sau Strasbourg, dar și la prezentări de modă în Italia, Ucraina, România.

„Participând la expoziții internaționale, era imposibil ca fabrica „lonel” să nu fie vizibilă la aceste evenimente „mondene”, cu calitate, cu prețuri atractive. De aceea, colaborarea cu clienții din Europa s-a început masiv în anii 93-94. Până în anii 90, circa 80% din toată marfa produsă la „lonel” era exportată doar în Rusia. În 1999, la fabrică au venit primii clienți italieni. Împreună cu italienii, s-a reutilat și modernizat linia de costume pentru bărbați. Apoi a început colaborarea cu SUA. Lunar, se exportau în această țară peste 20 de mii de costume. Asta a fost din anul 1995 până în anul 2008. În paralel, am lucrat și pentru Canada, Marea Britanie, apoi, începând cu anul 1999, am început să cooperăm masiv și cu europenii”, a relevat Tamara Luchian.

În afară de companiile italiene, a început colaborarea și cu firme germane.

„Apoi ne-am extins piața în Europa și am început și colaborarea cu Franța, România, Polonia, Bulgaria, cu țările baltice. La ora actuală, noi prestăm servicii pentru Franța, România, Polonia, țările baltice, Italia, dar și pe piața internă. Prin mâinile dibace ale muncitorilor de la „lonel”, prin fiecare fir de la fabrica „lonel”, începând cu pregătirea, elaborarea modelelor, croirea, cusutul, au trecut cele mai vestite branduri. Pentru noi a fost o mândrie, pentru că pe etichete scria „Made in Moldova”. În toți acești ani, fabrica nu a staționat, cu excepția anilor de pandemie. Dar și în anii de pandemie, fabrica a produs consumabile medicale.

Fabrica „lonel” a trecut cu bine toate auditurile sociale. „Tot ce se produce la întreprindere este verificat dacă corespunde platformelor europene. Următorul audit social va avea loc la 24 noiembrie, la care vor participa parteneri francezi. Noi, la „lonel”, suntem o mică Europă. În fiecare an, Camera de Comerț și Industrie desfășoară concursul „Marca comercială a anului”, iar fabrica „lonel” obține multe premii, deja de 22 de ani consecutiv, între care premiul „Mercuriul de aur” și „Zeita de aur”. Este meritul întregului colectiv. Dintr-un grant de un milion de euro, oferit de USAID, a fost procurat utilaj nou la „lonel”, a detaliat managerul fabricii.

De 14 ani, la fabrică se implementează proiectul învățământului dual, iar la ora actuală 27 de studenți își petrec orele practice la „lonel”.

Fideli brandului „lonel”

Agneta Turcan este președintele organizației sindicale primare de la fabrica „lonel” și activează la întreprindere de 49 de ani. Potrivit ei, contractul colectiv de muncă la nivel de unitate prevede mai multe garanții sociale, între care și premii de 15-40% din salariu. Rata de sindicalizare la fabrică este una înaltă - la ora actuală, 96% dintre salariații de la întreprindere sunt membri de sindicat.

„Sindicatul și angajatorul trebuie să fie parteneri și nu adversari, uniți prin grijă față de oameni și dorința de a dezvolta întreprinderea. Relațiile dintre sindicat și angajator se bazează pe încredere și colaborare, pentru binele oamenilor și dezvoltarea întreprinderii”, a spus Agneta Turcan, pentru „Vocea poporului”.

Elena Cainareanu activează la fabrica „lonel” de 50 de ani. În cele cinci decenii de activitate la întreprindere, a parcurs un drum de la cusătorească până la economist în secția relații externe. Ce a motivat-o să lucreze doar la „lonel”?

„Îmi place foarte mult să cos. Pasiunea pentru cusut am preluat-o de la o mătușă de a mea, care este croitor. Colectivul bun, atmosfera prietenoasă, ca în familie, faptul că munca ne este apreciată m-a făcut să rămân la fabrică”, a spus Elena Cainareanu.

Prezent la festivitatea dedicată împlinirii a 80 de ani de la fondarea fabricii „lonel”. Sergiu Sainciuc, vicepreședinte al CNSM, a venit cu un mesaj de felicitare din partea a pes-

te 5400 de organizații sindicale primare și a peste 275 de mii de membri de sindicat.

„Sunteți extraordinari de buni, ați dovedit pe parcursul acestor ani că meritați apreciere și susținere. Bucură faptul că aveți un colectiv foarte unit, un colectiv foarte progresist, care permanent implementează tehnologii noi. Noi toți ne mândrim cu dumneavoastră, și eu, personal, de asemenea, pentru că de foarte mulți ani port numai haine de la „lonel”, inclusiv acest sacou care este pe mine. Altceva mai bun nu am găsit. Întotdeauna am apreciat conducerea fabricii. Este o conducere înțeleaptă, o conducere care are grijă de colectivul său, care susține permanent oamenii și se gândește la viitor”, a declarat Sergiu Sainciuc.

Liderul sindical a ținut să menționeze că la întreprindere sunt oameni care muncesc de peste 30, 40 și chiar peste 50 de ani. „Aceasta înseamnă că la fabrica „lonel” există stabilitate și, cel mai important, fabrica are grijă de tineri. Tamara Luchian a fost mulți ani și lider sindical la „lonel”, iar această grijă față de salariați a continuat până la momentul actual”, a conchis Sergiu Sainciuc.

La rândul său, Natalia Silvestru, secretar de stat la Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, a ținut să menționeze că puține companii din Republica Moldova pot afirma că au traversat opt decenii de transformări economice, sociale și tehnologice, urmând un simbol al calității, al rafinamentului și al continuității tradițiilor meșteșugului textil.

„De la primele ateliere cu zeci de angajați și mașini de cusut, până la fabrica cu tehnologii avansate, parteneriate internaționale, „lonel” a fost mereu un reper al profesionalismului, disciplinei și creativității moldovenești. Aici s-au format generații de designeri, croitori, tehnologi și manageri, care au dus faima produselor noastre peste hotare, din Paris și până în Tokyo”, a menționat Natalia Silvestru.

Pe lângă mărci proprii, fabrica „lonel” produce și pentru branduri internaționale, contribuind astfel la diversificarea parteneriatelor comerciale și la consolidarea poziției sale pe piețele internaționale.

„Aceasta are loc într-un context economic complex pentru întreaga industrie ușoară. În ultimii ani, sectorul a resimțit presiuni puternice - pandemie, costuri crescute la energia electrică, competiție globală. Și datele statistice arată clar această tendință: contribuția industriei ușoare la volumul total al producției prelucrătoare a scăzut de la 11,3% în 2020 la 8,1% în 2024. De asemenea, și ponderea în produsul intern brut s-a redus de la 1,1% la 0,6%. Însă în primele opt luni ale anului curent producția din industria vestimentară a crescut cu 20%, semn că sectorul își recapătă dinamismul, competitivitatea și încrederea. Aceste cifre arată că, în ciuda tuturor dificultăților, munca, perseverența și adaptarea pot învinge orice ciclu economic”, a subliniat Natalia Silvestru.

Potrivit directorului fabricii, acum trei ani, fabrica „lonel” exporta 65-70% din produsele sale, iar în jur de 30% se vindeau pe piața internă. La ora actuală, 56% din produsele marca „lonel” se comercializează pe piața externă, iar scăderea s-a produs pentru că unele companii au dat faliment.

Daniela MORARI

5 ACTIVITATEA SINDICALĂ

Ungheni

„Fii vocea echității la locul de muncă!": echitate, respect și solidaritate

Campania națională „Fii vocea echității la locul de muncă!", inițiată de CNSM în parteneriat cu Organizația Internațională a Muncii (OIM) și Casa Națională de Asigurări Sociale (CNAS), a ajuns recent la Ungheni, unde a reunit zeci de lideri sindicali, reprezentanți ai autorităților locale, ai sistemului educațional și social.

Reuniunea, găzduită de Consiliul Raional Ungheni, s-a desfășurat într-un spirit de dialog deschis, participanții discutând despre provocările cu care se confruntă persoanele care încearcă să echilibreze viața profesională și cea de familie. Evenimentul s-a axat pe promovarea principiilor Convenției nr. 156 a OIM, care prevede drepturi egale și tratament echitabil pentru toți lucrătorii, indiferent de responsabilitățile lor familiale.

Lilia Frant, vicepreședinta a CNSM, a subliniat că egalitatea de șanse între femei și bărbați trebuie privită ca o condiție fundamentală pentru dezvoltarea socială și economică a Republicii Moldova. „Sindicatul joacă un rol crucial în sprijinirea părinților care își împart timpul între muncă și familie. Echilibrul dintre viața profesională și cea personală nu este un lux, ci o necesitate pentru o societate sănătoasă și productivă", a declarat Lilia Frant.

Diana Cebotaru și Nelea Rusu, coordonatoare de proiecte la OIM, au evidențiat importanța demersurilor privind ratificarea Convenției nr. 156, care ar consolida cadrul legislativ național în domeniul

egalității de gen și al protecției lucrătorilor cu responsabilități familiale. „Promovarea standardelor internaționale privind egalitatea de șanse trebuie să devină o prioritate pentru toți partenerii sociali", a subliniat Nelea Rusu.

Un accent aparte a fost pus pe rolul parteneriatului social: colaborarea între sindicate, angajatori și autorități în aplicarea acestor principii. Rodica Lupu, reprezentanta CNSM în raionul Ungheni, a menționat: „Doar prin colaborare putem construi locuri de muncă ce respectă demnitatea și echilibrul fiecărui lucrător. Echitatea începe cu respectul pentru fiecare persoană".

Lilia Savin, președinta Consiliului raional Ungheni al FSEȘ și vicepreședinta a Comisiei de Femei a CNSM, a vorbit despre importanța solidarității sindicale și despre inițiativele locale care sprijină părinții și îngrijitorii. „Sindicatul trebuie să fie mereu aproape de oameni, oferind sprijin concret acolo unde este nevoie. Campania „Fii vocea echității la locul de muncă!" ne ajută să aducem echitate și valori în comunitățile noastre", a afirmat ea.

Tatiana Boldișor, specialistă principală la Casa Teritorială de Asigurări Sociale (CTAS) Ungheni, a prezentat aspecte practice privind protecția socială a familiilor cu copii. Ea a informat participanții despre prevederile legislației naționale privind concediile parentale, indemnizațiile și serviciile de sprijin destinate părinților. Aceste informații s-au dovedit extrem de utile pentru angajați și liderii sindicali, care doresc să îmbunătățească condițiile de muncă în instituțiile pe care le reprezintă.

În cadrul sesiunii dedicate politicilor de echitate, Ana Moldovanu, consilier superior în Departamentul protecție social-economică al CNSM, a explicat prevederile Convenției OIM nr. 156 și impactul

potențial al acestora asupra pieței muncii din Republica Moldova. Ea a atras atenția asupra necesității de a asigura protecție social-economică salariaților care îngrijesc copii sau membri ai familiei, astfel încât aceștia să nu fie discriminați la angajare sau în evoluția profesională.

Participanții au convenit că echitatea de gen și respectul pentru responsabilitățile familiale nu reprezintă doar o chestiune de drepturi, ci și o investiție în viitorul societății. Prin politici publice coerente, programe educaționale și implicare sindicală, pot fi create locuri de muncă incluzive, unde fiecare persoană se simte respectată și protejată.

Cor. VP

Sprijin

Investițiile în munca de îngrijire, susținute de CNSM alături de OIM

CNSM a reafirmat sprijinul său ferm pentru dezvoltarea investițiilor în munca de îngrijire, în cadrul unui eveniment organizat pe 29 octombrie de Organizația Internațională a Muncii (OIM), la Ungheni, cu prilejul Zilei internaționale a îngrijirii și asistenței.

La eveniment au participat reprezentanți ai Guvernului, ai autorităților publice locale din Ungheni, partenerii sociali ai OIM, Oficiul Coordonatorului Rezident ONU, Asociația Femeilor Antreprenoare din Moldova (AFAM), companii private și parteneri de dezvoltare.

Evenimentul a fost realizat în parteneriat cu AFAM, în cadrul proiectului implementat de OIM „Consolidarea păcii și prosperității prin leadership și incluziunea femeilor", cu sprijinul Agenției Elvețiene pentru Dezvoltare și Cooperare.

În cadrul inițiativei, OIM a analizat cererea și oferta de servicii de îngrijire pentru copiii de sub trei ani la nivelul municipiului Ungheni și a elaborat o foaie de parcurs pentru extinderea accesului la astfel de servicii, care prevede înființarea a 10 creșe la domiciliu până în februarie 2026.

Evenimentul urmărește creșterea gradului de conștientizare la nivel local privind valoarea muncii de îngrijire, stimularea dialogului comunitar pe tema dezvoltării unor

politici și servicii durabile, precum și consolidarea parteneriatelor dintre autorități, partenerii sociali și femeile antreprenoare în vederea extinderii și sustenabilității sectorului de îngrijire a copiilor.

Un element cheie al reuniunii l-a constituit participarea Confederației Naționale a Sindicatelor din Moldova, reprezentată de Lilia Frant, vicepreședinta CNSM, în cadrul panelului de discuții „Transpunerea politicilor de îngrijire în acțiuni locale: provocări și oportunități". Intervenția sa a oferit o perspectivă valoroasă asupra rolului sindicatelor în promovarea muncii decente și în asigurarea respectării standardelor internaționale în domeniul îngrijirii.

Lilia Frant a subliniat că dialogul social este fundamentul pentru dezvoltarea unor politici sustenabile și incluzive, capabile să răspundă nevoilor familiilor și lucrătorilor din domeniu. Ea a evidențiat că investițiile în serviciile de îngrijire reprezintă o investiție strategică în dezvoltarea durabilă, în ocuparea forței de muncă și în reducerea inegalităților de gen, contribuind în același timp la echilibrarea vieții profesionale cu cea personală.

Vicepreședinta CNSM a accentuat că dezvoltarea economiei îngrijirii trebuie tratată ca o prioritate națională, iar succesul acesteia depinde de colaborarea activă între autorități, partenerii sociali și societatea

civilă. Ea a atras atenția asupra faptului că, în Republica Moldova, o parte semnificativă a muncii de îngrijire rămâne neplătită, afectând participarea femeilor pe piața muncii. În acest context, politicile publice trebuie să promoveze recunoașterea, reducerea și redistribuirea muncii de îngrijire neplătite, în conformitate cu standardele internaționale, promovate de OIM.

Totodată, Lilia Frant a insistat asupra importanței asigurării condițiilor de muncă decente, a salariilor echitabile și a protecției sociale pentru persoanele care vor activa în creșele la domiciliu, menționând că formarea profesională și recunoașterea competențelor sunt factori-cheie pentru calitatea serviciilor oferite și pentru sustenabilitatea pe termen lung a acestui sector.

În cadrul evenimentului au fost acordate certificate de participare pentru 30 de femei care au finalizat un program de instruire în domeniul antreprenoriatului, precum și certificate de formare pentru 15 participante care au absolvit cursul de îngrijire a copiilor organizat la Colegiul „Alexei Mateevici".

De asemenea, 10 femei cu cele mai bune planuri de afaceri au primit granturi în valoare de 40.000 de lei pentru deschiderea creșelor la domiciliu, încurajând astfel antreprenoriatul feminin și extinderea serviciilor de îngrijire în comunitate.

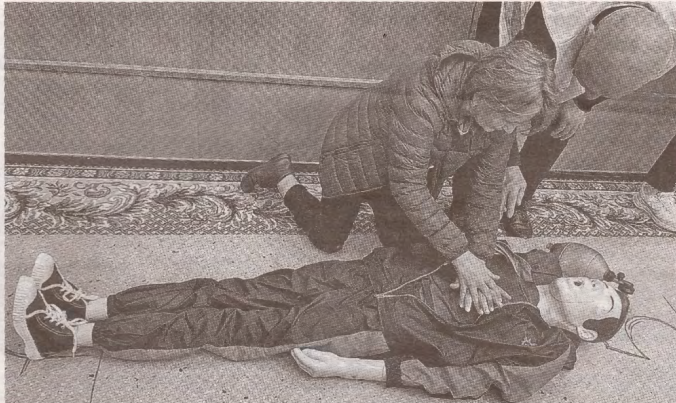
» ACTIVITATEA SINDICALĂ 6

Glodeni

Primul ajutor în siguranța angajaților: Nimic nu valorează cât o viață

Munca într-un mediu sigur și sănătos este un drept fundamental al fiecărui angajat. Acesta nu reprezintă doar o preocupare a angajaților, ci și o responsabilitate importantă pentru angajatori și liderii sindicali. În context, prevenirea accidentelor și a bolilor profesionale, crearea unui loc de muncă adecvat și asigurarea drepturilor salariale în domeniul Securității și Sănătății în Muncă (SSM) devin piloni esențiali pentru un climat profesional armonios și sigur.

Recent, sub egida CNSM, a avut loc un seminar important dedicat formării competențelor esențiale în domeniul SSM și acordării primului ajutor în diverse situații de risc. Evenimentul s-a desfășurat la Consiliul Raional Glodeni în cadrul proiectului educațional „Primul ajutor în protecția și siguranța angajaților - abilitate și competență esențială pentru angajat și angajator la locul de muncă” și a avut drept scop consolidarea abilităților angajaților și angajatorilor în protecția și siguranța locului de muncă.

La eveniment au participat reprezentanți ai sindicatelor din diverse sectoare din raionul Glodeni, care au avut ocazia să învețe și să aplice cunoștințele dobândite într-un cadru practic. Formatorii, profesioniști coordonați de Viorel Braga, directorul general al Institutului Muncii, au ghidat

participanții printr-o serie de activități interactive și simulări de acordare a primului ajutor în cazul unor accidente de muncă. Seminarul a fost o oportunitate valoroasă de a dezvolta competențe esențiale, cum ar fi recunoașterea semnelor unui accident, administrarea primelor măsuri de urgență și intervenția adecvată în situații de criză. Una dintre sesiuni esențiale ale seminarului a fost susținută de Galina Graur, reprezentantul CNSM în raionul Glodeni și formator național, care a oferit o prezentare detaliată a cadrului juridic în domeniul securității și sănătății în muncă. Participanții au avut ocazia să înțeleagă mai bine reglementările legale în activitățile de prevenire a riscurilor profesionale și protecția angajaților. Graur a subliniat importanța cunoașterii și aplicării corecte a acestora, dar și pentru a evita sancțiunile legale ce pot apărea în cazul nerespectării normelor de SSM.

Un aspect esențial al seminarului a fost promovarea unei colaborări eficiente între angajatori și angajați în ceea ce privește prevenirea accidentelor și acordarea primului ajutor.

Un aspect esențial al seminarului a fost promovarea unei colaborări eficiente între angajatori și angajați în ceea ce privește prevenirea accidentelor și acordarea primului ajutor.

Un aspect esențial al seminarului a fost promovarea unei colaborări eficiente între angajatori și angajați în ceea ce privește prevenirea accidentelor și acordarea primului ajutor.

Căușeni

Egalitatea de tratament pentru lucrători și lucrătoare cu responsabilități familiale

Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova (CNSM) a organizat, recent, în orașul Căușeni, o activitate de informare în cadrul campaniei „Fii vocea echității la locul de muncă”, dedicată promovării egalității de tratament între femei și bărbați și sprijinirii lucrătorilor și lucrătoarelor cu responsabilități familiale.

Evenimentul s-a desfășurat în sala festivă a Liceului Teoretic „Alexei Mateevici” și a reunit reprezentanți ai sindicatelor, autorităților locale, instituțiilor publice și membri ai comunității educaționale din raionul Căușeni.

Activitatea a fost deschisă de Natalia Andrieș, reprezentanta CNSM în raionul Căușeni, care a subliniat importanța implicării sindicatelor în promovarea echității și a unui mediu de muncă incluziv.

Participanții au asistat la o prezentare susținută de Dumitru Oxani, șef al subdiviziunii Casei Teritoriale de Asigurări Sociale din Căușeni, care a vorbit despre protecția socială a familiilor cu copii și principalele prestații oferite de sistemul de asigurări sociale.

În continuare, Ana Moldovanu, consilier superior în Departamentul protecție social-economică al CNSM și formatoare sindicală națională, a prezentat subiectul „Promovarea standardelor de muncă privind egalitatea de gen și egalitatea de tratament pentru lucrătorii și lucrătorele cu responsabilități familiale”, accentuând rolul partenerilor sociali în implementarea principiilor de echitate și conciliere a vieții profesionale cu cea de familie. Evenimentul s-a încheiat cu o sesiune de discuții și evaluare, în cadrul căreia participanții au împărtășit experiențe și propuneri privind consolidarea politicilor de egalitate la nivel local și sprijinirea părinților care muncesc.

Campania „Fii vocea echității la locul de muncă” face parte din acțiunile CNSM de promovare a Convenției nr. 156 a Organizației Internaționale a Muncii, care vizează crearea de condiții egale pentru lucrătorii și lucrătorele cu responsabilități familiale, contribuind la o societate mai echitabilă și mai solidară.

La activitate a fost prezent Ghenadie Donos, președintele FSEȘ, care a venit cu un cuvânt de salut, informând totodată asistența despre acțiunile și realizările relevante ale FSEȘ în anul 2025. Prezența șefei Direcției învățământ Hâncești, Valentina Tonu, în calitate de formabil, a demonstrat eficiența și rolul unui parteneriat social constructiv, lucru pe care l-a evidențiat în alocuțiunea sa.

Seminar

Managerii din școli, instruiți cum să negocieze contractul colectiv de muncă

La Institutul Muncii au avut loc recent mai multe seminare de instruire a managerilor din domeniul educației. Una din ultimele evenimente, organizate de Federația Sindicală a Educației și Științei (FSEȘ), a fost activitatea de informare pentru managerii instituțiilor de învățământ și liderii sindicali din Centrul Sindical Ramural Hâncești din domeniul Educației și Științei cu genericul „Căile de implementare a Convenției Colective, nivel de ramură, pentru anii 2026-2030. Negocierea Contractului colectiv de muncă”.

În calitate de formatori au fost Irina Ciudin, consilier principal în Departamentul juridic al CNSM, Eugeniu Covrig, șeful Departamentului juridic al CNSM, și Ana Cimpoeșu, președinta CSRT Hâncești din DEȘ, formator național CNSM.

Participanții la seminar au discutat mecanismele de implementare a Convenției Colective prin negocierea Contractului colectiv de muncă, au primit răspuns la multiple întrebări ce țin de jurisdicția muncii.

Participanții au mulțumit Institutului Muncii pentru găzduirea evenimentului și Svetlanei Crețu, consultant în Secția organizare și administrare a FSEȘ, pentru condițiile excelente de lucru și buna organizare a activității.

Florești

Au fost lansate trei proiecte dedicate promovării Convenției nr. 156 a OIM

Recent, la Centrul de Creație al Copiilor din Florești a avut loc lansarea proiectelor sindicale locale dedicate promovării Convenției nr. 156 a Organizației Internaționale a Muncii (OIM) – document esențial care promovează egalitatea de șanse și tratament între femei și bărbați cu responsabilități familiale.

Evenimentul, organizat de Federația Sindicală „SindLUCAS”, în parteneriat cu Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova (CNSM) și OIM, a reunit peste 60 de părinți și 67 de copii, într-o atmosferă plină de culoare, emoție și inspirație.

Mesaj de solidaritate și echilibru

În deschiderea evenimentului, Diana Romanciu, președinta Federației Sindicale „SindLUCAS”, a adresat un mesaj de salut participanților, subliniind importanța echilibrului dintre viața profesională și cea de familie, dar și rolul sindicatelor în promovarea acestui drept fundamental.

„Proiectele de astăzi au demonstrat că echilibrul dintre viața de familie și cea profesională este posibil atunci când există sprijin, înțelegere și solidaritate”, a menționat Diana Romanciu.

În cadrul evenimentului de lansare, au fost prezentate trei proiecte locale inedite, fiecare aducând în prim-plan legătura dintre familie, muncă și comunitate.

Primul a fost cel cu genericul „Cum este să fii părinte și angajat?”, lansat la Biblioteca Publică Orășenească „Ion Creangă” din Florești.

Proiectul s-a materializat într-un jurnal colectiv care adună 24 de istorii autentice ale părinților-angajați din localitate. Aceștia au împărtășit provocările și bucuriile vieții cotidiene, căutând echilibrul între serviciu și familie. Evenimentul a fost coordonat de Oxana Munteanu, Maria Chitic și Tatiana Murzac.

Broșurile realizate au fost oferite participanților ca simbol al solidarității și curajului de a vorbi deschis despre realitățile părinților din comunitate.

Cel de-al doilea proiect a constituit într-un concurs de desen cu genericul „Mami și Tati la serviciu”, realizat la Structura Teritorială de Asistență Socială Florești.

Copiii angajaților, cu vârste între trei și 14 ani, au transpus prin culori și imaginație felul în care își văd părinții la locul de muncă. Evenimentul a fost coordonat de către Liudmila Cobzac și Cristina Scutari.

Expoziția de desene a generat emoții și zâmbete tuturor participanților, iar cei

mici au fost premiați cu diplome și cadouri simbolice pentru creativitate și sinceritate.

Al treilea proiect, intitulat „Cu familia la muncă”, s-a desfășurat la primăria orașului Florești.

Copiii au avut ocazia să pășească în lumea părinților lor, descoperind activitățile zilnice din administrația publică locală. Ei au fost ghidați de Diana Bonari, împreună cu echipa primăriei Florești.

Tururile de orizont și activitățile interactive au oferit o experiență memorabilă, întărind legătura dintre familie, muncă și comunitate.

O zi a bucuriei și solidarității

Evenimentul s-a încheiat cu o fotografie comună și o activitate de desen pe asfalt – un simbol al colaborării, bucuriei și unității între generații.

Prin aceste inițiative, Federația „SindLUCAS” și partenerii săi continuă să promoveze valorile echității, solidarității și respectului pentru viața de familie, reafirmând importanța aplicării Convenției nr. 156 a OIM în Republica Moldova.

O zi de neuitat pentru părinți și copii – o lecție despre echilibru, înțelegere și implicare socială.

Cor. VP

Securitatea în muncă

Evaluarea factorilor de risc care există în industria alimentară

(Continuare din numărul trecut)

La unitățile de preparare a băuturilor alcoolice

Locuri periculoase: în secțiile de preparare-filtrare și maturare a băuturilor alcoolice și în secțiile de îmbuteliere, unde se degajă vaporii de alcool care, în concentrații periculoase, pot declanșa explozii, urmare a unor surse de foc, scântei electrice etc. Acest pericol există în zonele unde scurgerile de alcool se pot produce datorită neetansării corespunzătoare a capacelor rezervoarelor, robinetelor și garniturilor de la pompe etc.;

în buncărele (silozurile) de orz, unde pot avea loc autoaprinderi ale materiilor prime depozitate, precum și la transportul pe verticală și orizontală a acestora.

Măsuri de prevenire: asigurarea sistemului corespunzător de control al temperaturii materialului din silozuri pentru prevenirea autoaprinderilor; instalații de ventilație pentru concentrații periculoase de vapori de alcool; instalații de desprăfuire în încăperile conductelor de transport de material pe verticală și pe orizontală.

La unitățile de industrializare a laptelui

Există pericole de explozii în secțiile de preparare a laptelui praf în situații în care se acumulează concentrații mari mai ales

datorită neetansărilor conductelor de transport; la instalațiile de uscare prin pulverizare unde se pot acumula concentrații mari de lapte praf, precum și în cazurile unor temperaturi ridicate (>30°C) ale aerului în tunel de uscare.

Măsuri de prevenire: sisteme corespunzătoare de ventilație, care să funcționeze la parametri proiectați.

La instalațiile frigorifice

La instalațiile frigorifice la care agentul este amoniac, pot avea loc explozii în cazul unor scăpări masive de amoniac.

Măsuri de prevenire: prevenirea scăpărilor de agent frigorific (amoniac) se poate face la robinetele și la îmbinările demontabile. Întreținerea și exploatarea instalațiilor frigorifice trebuie să se facă de personal calificat, instruit și verificat cu privire la aptitudinile psihotehnice; efectuarea probelor de presiune obligatoriu înainte ca instalația frigorifică să fie umplută cu agent frigorific; să existe dotarea corespunzătoare cu echipament de protecție și de lucru a personalului de la stațiile frigorifice; menținerea în bună stare de funcționare a aparaturii de măsură și control etc.

O măsură deosebită este dotarea stațiilor frigorifice cu aparatul de respirat izolat autonom cu aer comprimat tip care, împreună cu costumul de protecție realizat, poate fi folosit la intervențiile necesare în cazul unor

eventuale eșapări și în diferite alte medii toxice.

Neconformitățile constatate la controalele efectuate în unități din sectorul industriei alimentare:

- neasigurarea unor sortimente de echipament de protecție sau de lucru pentru unele categorii de salariați de la stațiile frigorifice, secții de fabricație, centrale termice, ateliere de întreținere;

- folosirea unor echipamente uzate sau cu termene de utilizare expirate, cum sunt carușele filtrante, măști de gaze etc.;

- nedotarea cu aparatul de respirat izolat autonom cu aer comprimat care, împreună cu costumul de protecție, să se poată face, fără pericol, intervențiile necesare în cazul în care concentrațiile substanțelor toxice în zonele de lucru devin periculoase (de exemplu, la producerea unor eșapări de amoniac);

- neasigurarea (la unitățile de morărit-pașificare) funcționării la capacitate a instalațiilor de captare a prafului, precum și lipsa, în numeroase locuri de muncă, a măsurilor de etansare corespunzătoare a conductelor de transport pe verticală și pe orizontală (elevatoare, șnecuri);

- nu se urmărește realizarea în totalitate a unor lucrări prevăzute în programele întocmite la nivelul unităților pentru reparațiile și reviziile tehnice periodice ale mașinilor, utilajelor și instalațiilor din dotare;

- în diferite zone de lucru unde sunt amplasate mașini, utilaje și instalații și, după terminarea lucrărilor de reparații/întreținere, nu se mai montează apărătorile organelor de mașini în mișcare, acestea constituind surse ale unor accidente de muncă.

Vasile SILOCI, inspector de muncă al CNSM

Bancuri pentru sindicaliști deștepți

Ajutor de la nepoțel

Bunicul îl întreabă pe nepoțel:
- Cum îl cheamă pe neamțul ăla mic care îmi tot ascunde lucrurile?
- Alzheimer, bunicule!

Când „normalitatea” e anormală

Stau de vorbă doi lilieci, în timp ce al treilea e cu capul în sus. Unul dintre cei doi „normali”, spânzurați cu capul în jos, zice: „Uite, mă, ăsta iar și-a pierdut cunoștința”.

Doar așa, de plezir

Anunț: Tânăr frumos, student, nu beau, nu fumez, am o mașină beton, casă cu 12 camere, părinți bogați, nu vreau nimic, doar mă laud.

A anticipat evenimentul

Anunț în ziar: „Văduvă tânără, asigurată cu de toate, apartament, mașină, caut bărbat fără vicii, să nu bea, să nu fumeze, cât de cât citit, cult...”

A doua zi sună la ușă unul beat criță, rufos, nespălat, și spune că a venit în baza anunțului. Doamna, furioasă: „Tu nu ai citit condițiile, idioțule?” Acesta, abia ținându-se pe picioare: „Ba da, cucoană, dar am venit să-ți spun că pe mine să nu contezi...”

Cafeaua de dimineață

- Iubito, suntem căsătoriți de 20 de ani și pentru prima dată îmi faci o cafea atât de bună.
- Lasă cana jos, aia e cafeaua mea!

Poziție

Comisia de Femei a CNSM sprijină Foaia de parcurs a UE pentru drepturile femeilor

Comisia de Femei a Confederației Naționale a Sindicatelor din Moldova (CNSM) s-a reunit, recent, în cadrul unei ședințe online, pentru a discuta principalele direcții de activitate în domeniul promovării egalității de gen și prevenirii violenței bazate pe gen.

În cadrul ședinței, membrele Comisiei au aprobat organizarea activității „Violența de gen: conștientizarea și prevenirea abuzurilor în comunitate”, care se va desfășura pe data de 27 noiembrie 2025, în contextul campaniei internaționale „16 zile de activism împotriva violenței în bază de gen”.

Participantele au adoptat și o Declarație prin care Comisia de Femei a CNSM își exprimă susținerea față de anunțul Confederației Europene a Sindicatelor (CES) – organizație din care face parte și CNSM – privind susținerea condiționată a Foii de parcurs a Uniunii Europene pentru drepturile femeilor și subliniază relevanța acestuia pentru Republica Moldova, în contextul procesului de preaderare la Uniunea Europeană.

Comisia subliniază importanța implementării integrale a directivei europene privind egalitatea de gen, inclusiv Directiva privind transparența salarială, și necesitatea transformării angajamentelor politice în acțiuni concrete.

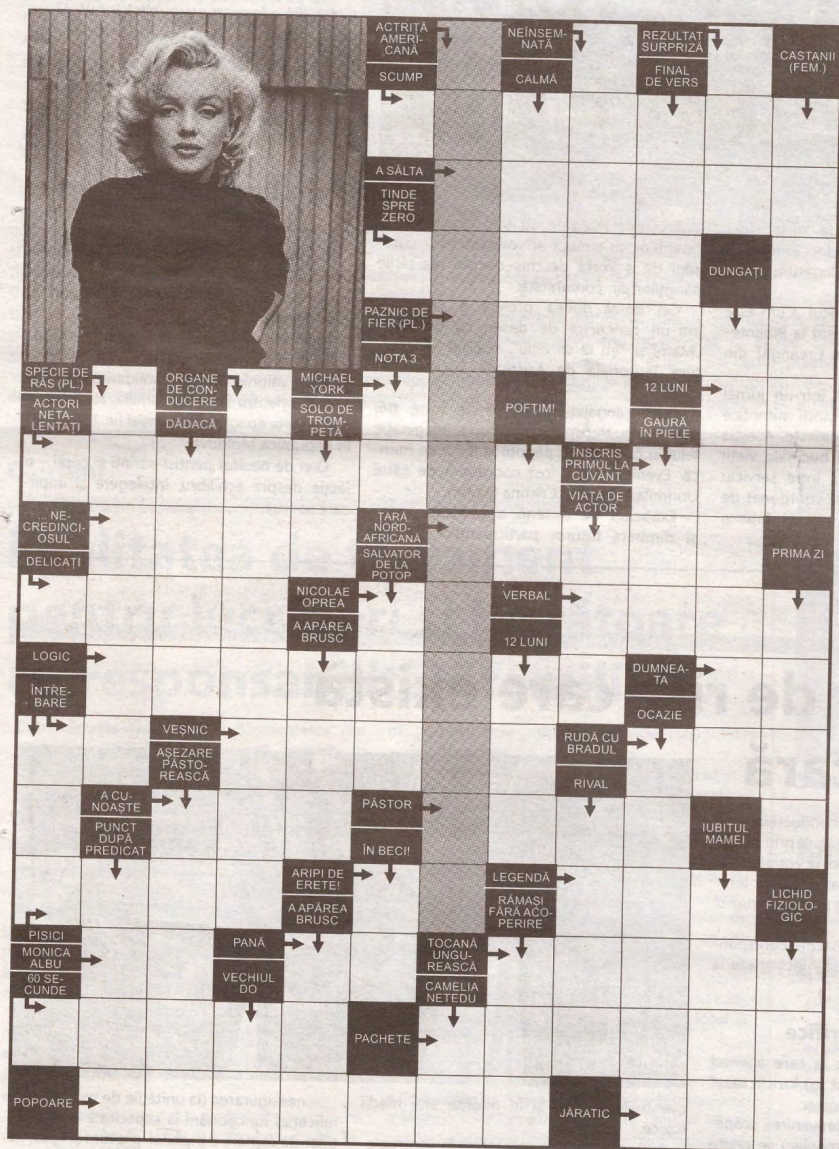
„Comisia de Femei a CNSM face apel către autoritățile RM privind egalitatea de gen și combaterea violenței bazate pe gen în fapte concrete

Foaia de parcurs reafirmă angajamentul Uniunii Europene pentru promovarea egalității de gen și include principii esențiale susținute de mult timp de mișcarea sindicală: eliminarea diferențelor de remunerare între femei și bărbați; investițiile în locuri de muncă decente și de calitate în domeniul îngrijirii; asigurarea unui mediu de muncă liber de violență și discriminare.

„Comisia de Femei a CNSM face apel către autoritățile Republicii Moldova să transforme angajamentele privind egalitatea de gen și combaterea violenței bazate pe gen în fapte concrete — prin politici coerente, resurse adecvate și aplicarea efectivă a legislației în vigoare”, se menționează în Declarație.

Comisia de Femei a CNSM va urmări îndeaproape evoluțiile la nivel european și va continua să promoveze, în cadrul mișcării sindicale din Republica Moldova, acțiuni care contribuie la protejarea, respectarea și consolidarea drepturilor femeilor în câmpul muncii și în societate.

Cor. VP

Dezghearea integralei din numărul trecut: B-U-O-PREZENT-ORATOR-USA-ORA-UTILAT-A-P-ARATA-A-OCOLITA-A-AM-TRAPA-UNITE-SUIT-SAN-TEN-AB-MANUSA-T-ALIPITA-ARS-ILIC-NP-ITE-ST-RIVALA-AL-APA-ASIGURA-STATII-TEREN-ETIC-NARATI.

VOCEA
POPORULUI

Ziar este înregistrat la Camera Inregistrării
de stat, numărul de înregistrare:
1004600040498 din 25.07.1995

Indice de abonare: 67798

Fondator:

Confederația Națională
a Sindicatelor din Moldova

www.vocea.md
info@vocea.md

Abonamentul
la ziar poate
fi perfectat în orice
oficiu poștal
din RM sau direct
în redacție.

Redactor-șef:
Ilie LUPAN,
tel.: 022266543

Contabil-șef:
Elena BUGA

Redactori:
Natalia HADĂRCĂ,
Galina MUNTEANU,
Daniela MORARI

Redactor-traducător:
Anghelina DUDULICA

Tehnoredactor:
Sergiu BALTAGA

Dezvoltator web:
Alexei OVCINICOV

Colegiul redacțional:
Ilie Lupan;
Sergiu Saiciuc;
Elizaveta Iurcu;
Margareta Strestian;
Nadejda Lavric;
Angela Otean.

Adresa redacției: Republica Moldova, mun. Chișinău, str. 31 August 1989, 129, et. IX.

Tipar: "Edit Tipar Grup" SRL
str. Fereideului 4, mun. Chișinău.

Com.: 914

Redacția nu poartă răspundere pentru conținutul și corectitudinea anunțurilor publicitare. Textele marcate cu P (publicitate) și PP (publicitate politică) sunt publicate în regim de publicitate plătită.